

ΤΙΤΛΟΣ: Μία ημέρα για να θυμάμαι

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην παρούσα εργασία παρουσιάζεται ο σχεδιασμός, η πραγματοποίηση και η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων μιας καινοτόμου εκπαιδευτικής παρέμβασης, που εκπονήθηκε το σχολικό έτος 2016-2017 στην εξ αποστάσεως συνεργασία με 16 Ελληνικά Σχολεία (Νηπιαγωγεία-Δημοτικά) στην κοινότητα μάθησης e-Twinning.

Σκοπός του προγράμματος είναι η διαμόρφωση ενός μαθησιακού περιβάλλοντος ανοιχτού και ευέλικτου με εκπαιδευτικές πρακτικές και ιδέες για την επιλογή ή και το σχεδιασμό υλικού, προς αξιοποίηση, κατά το δυνατόν στο πλαίσιο της τάξης. Τα αποτελέσματα από την πραγματοποίηση του εν λόγω προγράμματος ήταν ιδιαίτερα ενθαρρυντικά για μελλοντικές και ανάλογες δράσεις, γι' αυτό θα μπορούσε να αποτελέσει αφορμή για την ένταξη στο νηπιαγωγείο και στο δημοτικό αναλόγων καινοτόμων εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Για αυτό το λόγο αξιοποιήθηκαν στην εκπαιδευτική διαδικασία οι νέες τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας, η χρήση πολλών εργαλείων του Web 2.0 και δυνατοτήτων που δίνει η πλατφόρμα Twinspace, συνεπικουρώντας τα συμβατικά διδακτικά μέσα καθιστώντας το ρόλο του μικρού μαθητή βιωματικό και ενεργό και ως εκ τούτου τη μάθηση αποτελεσματική.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: e-Twinning, Συνεργατική μάθηση, Παγκόσμια ημέρα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Επιμορφωτική δράση με τίτλο «Μία ημέρα για να θυμάμαι» σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε από την ψηφιακή κοινότητα μάθησης e-Twinning, με βασικό στόχο τη συνεργασία των εξ αποστάσεως μαθητών μέσω της χρήσης των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.), παρέχοντας υποστήριξη, online εργαλεία και υπηρεσίες ώστε να αποκομίσουν παιδαγωγικά, κοινωνικά και πολιτισμικά οφέλη, τα εξ αποστάσεως συνεργαζόμενα σχολεία (<http://www.etwinning.gr/etwinning/etwinning>).

Το πρόγραμμα eTwinning αποτελεί μία καινοτόμο δράση στο σχολικό πρόγραμμα, καθώς είναι εμφανές ότι η όλη φιλοσοφία, οι σκοποί και οι στόχοι του, χωρίς να αποκλίνουν από το πλαίσιο του αναλυτικού προγράμματος των μαθητών του νηπιαγωγείου, συμβάλλουν στην περαιτέρω εξοικείωση των εκπαιδευτικών και των μαθητών με νέες μεθόδους και διδακτικές πρακτικές, που προωθούν τη βιωματική και ενεργητική μάθηση (Τριλίβα & Αναγνωστοπούλου, 2008). Ουσιαστικά, μέσω των έργων e-Twinning επιτυγχάνεται η συνεργατική μάθηση με τον ηλεκτρονικό υπολογιστή η οποία ανταποκρίνεται στις ατομικές ανάγκες κάθε παιδιού αλλά και στην ανάπτυξη δεξιοτήτων κοινωνικής αποδοχής, ηθικής και αξιών δίνοντας τη δυνατότητα να εμβαθύνουν σε θεματικές, που προκαλούν το ενδιαφέρον. Εξοικειώνονται με μεταγνωστικές δεξιότητες στο πλαίσιο των σχεδίων δράσης, που υλοποιούν, και με αυτόν τον τρόπο μαθαίνουν πώς να μαθαίνουν. Ακόμη, βασικό χαρακτηριστικό των μαθησιακών δραστηριοτήτων αποτελούν οι βιωματικές δραστηριότητες, που εμπεριέχουν ενεργητικές και συμμετοχικές δράσεις, οι οποίες βοηθούν τους μαθητές να μαθαίνουν πώς να ενεργούν ως πολίτες. Επίσης, ο σχεδιασμός των μαθησιακών δραστηριοτήτων αποσκοπεί στο να βοηθήσει τους

μαθητές να συνδιαλέγονται στη μαθητική κοινότητα αλλά και στο ευρύτερο κοινωνικό τους περιβάλλον (Ράπτης & Ράπτη, 1999).

Στη σημερινή εκπαιδευτική πραγματικότητα, οι σύγχρονες τάσεις στην εκπαίδευση απαιτούν την εκμετάλλευση των δυνατοτήτων που προσφέρουν τα πολυμέσα και υπερμέσα, το διαδίκτυο και γενικότερα οι Τ.Π.Ε. σε σχέση με τον επαναπροσδιορισμό των στόχων της εκπαίδευσης στην κοινωνία της μάθησης, δηλαδή την ενθάρρυνση της ενεργητικής μάθησης, την παρότρυνση συνεργασίας, τη σύνδεση του σχολείου με την καθημερινή ζωή, την έμφαση στην ανάπτυξη της κριτικής σκέψης, της αυτορύθμισης και του αναστοχασμού, και τέλος την αξιοποίηση των ατομικών ικανοτήτων του μαθητή (Βοσνιάδου, 2006). Από αυτή την άποψη, εξίσου σημαντική θεωρείται η συνεισφορά των Τ.Π.Ε. και ειδικότερα των web 2.0 εργαλείων στην υλοποίηση συνεργατικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων, τόσο από την άποψη της επιστημονικής και παιδαγωγικής συγκρότησης των εκπαιδευτικών όσο και ως «εργαλείων» μάθησης μέσα στη σχολική τάξη αλλά και γενικότερα στο πλαίσιο των σχολικών δραστηριοτήτων. Το διαδίκτυο με τα ποικίλα εργαλεία του, οι κοινότητες πρακτικής, τα εικονικά περιβάλλοντα, ιδιαίτερα τα ανοιχτά και διερευνητικά περιβάλλοντα μάθησης, έχουν ως αποτέλεσμα ο υπολογιστής να πλεονεκτεί σε σχέση με τα συμβατά μέσα διδασκαλίας (Frey, 1986).

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ

Η εκπαιδευτική δράση σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε βασισμένη στη μέθοδο Project και των σχεδίων εργασίας (Frey, 1986). Τα νήπια ενθαρρύνθηκαν να εκφράσουν, να ανταλλάξουν, να αντιπαραθέσουν τις ιδέες τους, να εντοπίσουν προβλήματα, να θέσουν ερωτήσεις, να κάνουν προβλέψεις, να αναζητήσουν απαντήσεις και να τις ελέγχουν καθώς δουλεύουν ομαδοσυνεργατικά και σε ένα υποστηρικτικό πλαίσιο βασισμένο στη διερευνητική-ανακαλυπτική μάθηση και εμπειρική-βιωματική προσέγγιση. Οι δραστηριότητες είναι ενταγμένες στο αναλυτικό πρόγραμμα, ώστε να επιτυγχάνεται η διαθεματική προσέγγιση του θέματος (Καρατζιά – Σταυλιώτη, 2002. Κουλουμπαρίση, 2005).

Πιο συγκεκριμένα:

Παιδί και Γλώσσα: Τα παιδιά ασκήθηκαν στη γλωσσική έκφραση, γραπτή και προφορική. Συνέγραψαν συνεργατικό παραμύθι για την Παγκόσμια Ημέρα της Διατροφής και ποίημα για την Παγκόσμια Ημέρα της Αγάπης. Συνειδητοποίησαν την κοινωνική διάσταση της γραφής ανταλλάσσοντας κάρτες και παρήγαγαν μηνύματα για τις αφίσες. **Παιδί και Μαθηματικά:** Αναπτύχθηκε ο μαθηματικός τρόπος σκέψης μέσα από δραστηριότητες καταγραφής δεδομένων, καταμέτρησης καρτών και στολιδιών και αντιστοίχισης με τον αριθμό των σχολείων που θα στέλνονταν, με τη δημιουργία και σύνθεση παζλ καθώς και της ανάλυσης αποτελεσμάτων, ψηφοφορίες, κατηγοριοποιήσεις και αξιολογήσεις. **Ανθρωπογενές περιβάλλον:** Μέσα από τα εικαστικά και τις κατασκευές προσεγγίσαμε τη γιορτή των Χριστουγέννων αλλά και όλων των Παγκόσμιων Ημερών. **Παιδί και Υπολογιστής:** Χρησιμοποίησαν οπτικοακουστικά μέσα (φωτογραφική μηχανή, μαγνητόφωνο), συμμετείχαν σε τηλεδιασκέψεις, έπαιξαν on line παιχνίδια, ασκήθηκαν στον Η/Υ (άνοιγμα-κλείσιμο-αποθήκευση, εξάσκηση πληκτρολογίου και ποντικού), είχαν τη δυνατότητα να συνεργαστούν και να αλληλεπιδράσουν, με τη βοήθεια συνεργατικών εργαλείων

web2.0 π.χ voki , να ηχογραφήσουν τη φωνή τους και να δημιουργήσουν ταινία, animation. Δημιουργία και Έκφραση: Γνώρισαν ποικίλα υλικά και δημιούργησαν συνεργατικές αφίσες, εικονογράφησαν το συνεργατικό παραμύθι με τίτλο «Φούλης ο Διατροφούλης και Φούλα η Διατροφούλα», δημιούργησαν Χριστουγενιάρικα στολίδια έπαιξαν με την μασκότ του έργου, ζωγράρισαν το φόρεμα της και δημιούργησαν πίνακες ζωγραφικής. Συνεργασία με την Οικογένεια: Οι γονείς συμμετείχαν στη δημιουργία μασκότ του έργου και με την αποστολή εποπτικού υλικού στο σχολείο.

Για τις εξ απόστάσεως συνεργατικές δράσεις αξιοποιήθηκε η εκπαιδευτική γωνιά του υπολογιστή, μιας και είναι ένα ισχυρό εργασιακό εργαλείο, που μπορεί να προωθήσει ενεργά την εξατομικευμένη και τη συνεργατική μάθηση (Παναγιωτακόπουλος, 2004). Η χρήση των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.) στα σχολεία αποσκοπεί τόσο στην καλλιέργεια και την ανάπτυξη της δημιουργικής κριτικής σκέψης των μαθητών, όσο και στην εξέλιξη της διδακτικής πρακτικής, της διαδικασίας της μάθησης και της επικοινωνίας.

Ο εκπαιδευτικός είναι καθοδηγητής, συνεργάτης και βοηθός του μαθητή στην αναζήτηση της γνώσης, στην επιλογή και στην αξιοποίηση της πληροφορίας. Μαθαίνει το μαθητή πώς να μαθαίνει, ενώ παράλληλα η προσέγγιση έχει διαθεματικά χαρακτηριστικά (Ματσαγγούρας, 2003). Υιοθετούν τεχνικές, που εγείρουν το ενδιαφέρον των μαθητών, ευνοούν την ενεργό συμμετοχή τους στη διαδικασία της μάθησης, ενθαρρύνουν την εργασία σε ομάδες και δημιουργούν συνθήκες μάθησης και έρευνας τόσο στο σχολείο, όσο και σε άλλα μαθησιακά περιβάλλοντα. Στην παρούσα εκπαιδευτική παρέμβαση χρησιμοποιήθηκαν οι εξής τεχνικές: καταγισμός ιδεών, παιχνίδι ρόλων, ερωτήσεις - απαντήσεις. Παράλληλα αξιοποιήθηκαν οι τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας στην εκπαίδευση.

Οι μαθητές πρωταγωνιστούν στη διαδικασία μάθησης και δεν αντιμετωπίζονται ως παθητικοί δέκτες μηνυμάτων, που προέρχονται από τον εκπαιδευτικό, αλλά μπαίνουν σε μια διαδικασία αναζήτησης της καλύτερης λύσης στις δραστηριότητες, που πρέπει να δημιουργήσουν, ελέγχουν και παρατηρούν το αποτέλεσμα της δράσης τους (Μείζον Πρόγραμμα Επιμόρφωσης 2011) .

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Ο σχεδιασμός της εκπαιδευτικής παρέμβασης περιελάμβανε τρεις βασικές φάσεις, τη φάση της προετοιμασίας, της υλοποίησης και τέλος τη φάση της αξιολόγησης. Η πρώτη φάση της προεργασίας και της προετοιμασίας ήταν απαραίτητη τόσο για τη συγκέντρωση του κατάλληλου υλικού, όσο και για τη σχεδίαση και οργάνωση των μετέπειτα δραστηριοτήτων. Το απαιτούμενο χρονικό διάστημα για την πραγματοποίησή της ήταν ένα σχολικό έτος και συμμετείχαν 16 Ελληνικά Σχολεία. Ειδικότερα 12 Νηπιαγωγεία και 4 Δημοτικά Σχολεία.

Οι μαθητές εργάζονται ομαδικά, αφού πρώτα, όλοι μαζί με τους υπεύθυνους εκπαιδευτικούς τους αποφασίζουν το θέμα και τον τρόπο παρουσίασης των δραστηριοτήτων. Οι ομάδες των μαθητών του έργου ήταν ολιγομελείς, ώστε να μπορούν όλοι να συμμετέχουν ενεργά σε όλες τις δράσεις. Μάλιστα, στις δραστηριότητες κάθε μήνα πρωταγωνιστούσαν κάθε φορά διαφορετικά παιδιά

ανάλογα τις κλίσεις τους, τα ταλέντα τους και δούλευαν σε ομάδες των 4 ατόμων. Όλοι οι εκπαιδευτικοί του έργου ανακαλύψαμε τις ιδιαίτερες δεξιότητες των παιδιών και προσπαθήσαμε να τις αναδείξουμε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Παράλληλα, στόχος μας ήταν η συνεργασία, η ανταλλαγή ιδεών και η αλληλεπίδραση όχι μόνο μέσα στην ομάδα μας αλλά και με τις άλλες ομάδες. Ιδιαίτερα συνέβαλε στην επίτευξη των στόχων μας η χρήση της τεχνολογίας και των web 2.0. εργαλείων. Στα πλαίσια της προσπάθειάς μας αυτής, εκπαιδευτικοί και μαθητές εργαστήκαμε με ενδιαφέρον, ενθουσιασμό, υπευθυνότητα και συνέπεια. Οι εκπαιδευτικοί κατέγραφαν και παρατηρούσαν τη συνεργασία των ομάδων και σε τακτά χρονικά διαστήματα πραγματοποιούσαν συναντήσεις μέσω forum (Twinspace), και e-mail προκειμένου να μιλήσουν για την πορεία του προγράμματος, να μοιραστούν προβληματισμούς, δυσκολίες που προέκυπταν, να οργανώσουν την επικοινωνία μεταξύ των μαθητών, να τηρήσουν το χρονοδιάγραμμα των δραστηριοτήτων, να κρατήσουν αμείωτο το ενδιαφέρον των μαθητών και το πως να ενσωματώσουν το έργο στη διδακτέα ύλη. Όλες οι δραστηριότητες σχεδιάστηκαν συνεργατικά και οι συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί αντάλλαζαν απόψεις και έγραφαν τα σχόλιά τους μέσω του twinspace, chat και forum.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΣΤΟΧΟΙ

Για την καλύτερη ανταπόκριση στις απαιτήσεις της συγκεκριμένης εκπαιδευτικής παρέμβασης καθορίστηκε ο σκοπός του συγκεκριμένου σχεδίου εργασίας, που ήταν η κατανόηση αξιών που πρεσβεύουν οι παγκόσμιες ημέρες, διαμορφώνοντας ένα περιβάλλον ανοιχτό και ευέλικτο με εκπαιδευτικές πρακτικές και ιδέες. Τα κριτήρια για την επιλογή του θέματος είναι: α) τα ενδιαφέροντα των μαθητών β) να βοηθηθούν οι μαθητές να ανακαλύψουν τι ξέρουν, δ) να οδηγηθούν σε ερευνητικές διαδικασίες, και ε) να ενθαρρυνθεί η συλλογική διερεύνηση. Επιπλέον, Οι μαθητές αποκτούν μηνύματα κοινωνικά, οικολογικά, πολιτισμικά, παιδαγωγικά που αφορούν κάθε ηλικία αγγίζουν τις παιδικές ψυχές και μετουσιώνονται σε γνώση και εμπειρία μέσα από ποικίλες βιωματικές δράσεις.

Ως προς το γνωστικό αντικείμενο

- Να αποτυπώσουν στη μνήμη τους ξεχωριστές παγκόσμιες και ευρωπαϊκές μέρες του έτους.
- Να κατανοήσουν την αξία κοινωνικών, οικολογικών και πολιτισμικών μηνυμάτων
- Να αναπτύξουν τον προφορικό τους λόγο.

Ως προς τη χρήση των ΤΠΕ

- Να αναπτύξουν δεξιότητες αποτελεσματικής αναζήτησης στο διαδίκτυο και επιλογής της κατάλληλης πληροφορίας.
- Να εξοικειωθούν οι μαθητές με τη χρήση του Η/Υ και περαιτέρω στη μετακίνηση εικόνων ή αντικειμένων με τη χρήση του ποντικιού με την μέθοδο πατάω, σέρνω και αφήνω.
- Να ενταχθούν δημιουργικά οι Τ. Π. Ε. στον τρόπο εργασίας των νηπίων.

- Να μάθουν να χειρίζονται μηχανές αναζήτησης και εκπαιδευτικά λογισμικά (tux paint, Moviemaker, πρόγραμμα παρουσίασης Power Point, αρχεία Google Doc, τα προγράμματα στο Jigsaw planet κ.α).

Ως προς τη μαθησιακή διαδικασία

- Να κατανοήσουν την αξία της ομαδικής εργασίας και την ανακάλυψη μέσα από τη συνεργατική μάθηση.
- Να δημιουργηθεί θετικό κλίμα μέσα στη τάξη αλλά και στον ψηφιακό χώρο Twinspace
- Να αναπτύξουν τις αναγκαίες μεταγνωσιακές δεξιότητες.
- Να εφαρμοσθούν βιωματικές και διερευνητικές μορφές μάθησης.

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Παρουσιάζονται οι δραστηριότητες, που πραγματοποιήθηκαν:

Πρώτη δραστηριότητα: «Τα σχολεία μας στο χάρτη - Γνωριζόμαστε».

Οι μαθητές, στο πρόγραμμα Zee Maps, εντοπίζουν το σχολείο τους στο χάρτη της Ελλάδος και έπειτα παρουσιάζουν μέσα από video (movie maker), Παζλ (www.jigsawplanet.com) και με τη βοήθεια του voki το σχολείο τους και τους εαυτούς τους.

Μπορείτε να δείτε τις δράσεις εδώ:

Παζλ: <https://www.jigsawplanet.com/?rc=play&pid=3e11df79b19b>

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=g1InOQWLHJ4>

Voki:

<http://www.voki.com/site/pickup?scid=13381132&chsm=6393274b7f9fad40fe741ff4d8080d90>

Δεύτερη δραστηριότητα: «Λογότυπο έργου»

Τα συνεργαζόμενα σχολεία δημιουργούν από ένα υποψήφιο λογότυπο για το έργο, το οποίο δημοσιεύεται στο padlet. Ακολουθεί παρουσίαση σε βίντεο και ψηφοφορία για την επιλογή του δημοφιλέστερου στο πρόγραμμα surveymonkey.

Μπορείτε να δείτε τις δράσεις εδώ:

Λογότυπα έργου: <https://padlet.com/milonasevasti/17xco2toxj1s>

<https://www.youtube.com/watch?v=N3KySZzX7Wk>

Επιλογή δημοφιλέστερου: <https://www.surveymonkey.com/r/PH3CPQT>

Τρίτη δραστηριότητα: «Η Μασκότ του έργου μας»

Τα συνεργαζόμενα σχολεία έπειτα από συζήτηση στο forum και στο tricider ψήφισαν να δημιουργηθεί η μασκόντ του έργου μας, Η Αρφαρούλα, η οποία ξεκίνησε το ταξίδι της από το Νηπιαγωγείο Αρφαρών και ταξίδεψε σε όλα τα σχολεία του προγράμματος. Οι μαθητές ζωγράφιζαν στο φόρεμά της κάτι από τον τόπο τους ή το σχολείο τους.

Μπορείτε να δείτε τις δράσεις μας εδώ:

Προτάσεις για την Μασκόντ του έργου:
<http://www.tricider.com/admin/3B23147RQbR/2IqF57t3Aif>

Μπορείτε να δείτε το ταξίδι εδώ:

https://www.youtube.com/watch?v=8_FD2LMK5N8&t=8s

Τέταρτη δραστηριότητα: «Παγκόσμια Ημέρα χωρίς αυτοκίνητο».

Οι μαθητές των νηπιαγωγείων, αφού συζήτησαν για τα μέσα μεταφοράς, για την ατμοσφαιρική μόλυνση καθώς και για την ρύπανση του περιβάλλοντος και τις επιπτώσεις που αυτή έχει στην υγεία μας, έφτιαξαν ποδήλατα χρησιμοποιώντας στένσιλ, δημιούργησαν αφίσες και κατασκευάσαμε ένα ομαδικό παζλ στην ιστοσελίδα www.jigsawplanet.com με το μέσο μεταφοράς που θέλουν να χρησιμοποιούν συχνότερα!

Οι μαθητές των δημοτικών σχολείων δημιούργησαν ποδήλατα haiku και ερεύνησαν τους τρόπους μεταφοράς στο σχολείο τους, των μαθητών των Α ,Β ,Γ τάξεων, για να μάθουν κατά πόσο ο τρόπος μετακίνησή τους είναι φιλικός στο περιβάλλον ή όχι .

Μπορείτε να δείτε τις δράσεις εδώ:

Πάζλ: <https://www.jigsawplanet.com/?rc=play&pid=274b8e9727a3>,
<https://www.jigsawplanet.com/?rc=play&pid=3090d480ecb4>

Πέμπτη δραστηριότητα: «Παγκόσμια Ημέρα Ευρωπαϊκών Γλωσσών».

Οι μαθητές έμαθαν την λέξη «Καλημέρα» σε διάφορες Ευρωπαϊκές Γλώσσες (Αγγλικά, Γαλλικά, Ιταλικά, Γερμανικά) και ακολούθησαν δραστηριότητες ηχογράφησης, συννεφόλεξα και διαδικτυακά παιχνίδια αντιστοιχίζοντας την χώρα με την σημαία και την γλώσσα της.

Μπορείτε να δείτε τις δράσεις εδώ:

Διαδικτυακά παιχνίδια: <https://learningapps.org/watch?v=p76zjp6oj17>,
<https://learningapps.org/watch?v=pg4jir8bc16>

Η λέξη «Καλημέρα» σε πέντε Ευρωπαϊκές Γλώσσες:
<https://www.youtube.com/watch?v=4Z9IqCE6BLk>

Έκτη δραστηριότητα: «Παγκόσμια Ημέρα Ταχυδρομείων»

Για να κατανοήσουν οι μαθητές τη σημασία αυτής της μέρας, αποφασίστηκε οι μαθητές να ανταλλάξουν κάρτες. Έτσι, δημιούργησαν κάρτες, έγραψαν ευχές για τους διαδικτυακούς τους φίλους, έγραψαν τις διευθύνσεις και με το ταχυδρομείο στάλθηκαν στα σχολεία που συμμετείχαν στο έργο. Κάθε σχολείο δημιούργησε μια γωνιά με τις κάρτες που λάμβανε, κάνοντας γνωστή τη δράση στους γονείς των μαθητών.

Έβδομη δραστηριότητα: «Παγκόσμια Ημέρα Διατροφής»

Συνεργατική συγγραφή παραμυθιού με τίτλο «Φούλης ο Διατροφούλης και Φούλα η Διατροφούλα».

Μετά από συζήτηση στο forum του Twinspace αποφασίστηκε η συγγραφή ενός παραμυθιού για τη διατροφή, με ήρωες τη Φούλα Διατροφούλα και τον Φούλη τον Διατροφούλη έχοντας ως αποστολή οι μαθητές να λύνουν προβλήματα διατροφής (παχυσαρκία, χαλασμένα δόντια, υποσιτισμός, κ.α.) . Κάθε σχολείο αναφερόταν σε κάποιο πρόβλημα και το επόμενο έδινε τη λύση. Η συνεργατική συγγραφή του παραμυθιού έγινε σε αρχείο Google doc. Τέλος, δημιούργησαν διαδικτυακά παιχνίδια με φρούτα και λαχανικά.

Μπορείτε να δείτε τις δράσεις εδώ:

Παραμύθι:

<https://docs.google.com/presentation/d/1rL0D8quWNoUNxpPzz3FPwRWAmno9lxFEVNBw1g1Uaqk/edit#slide=id.p>

Διαδικτυακά παιχνίδια: <https://learningapps.org/watch?v=psbybvift16>,
<https://learningapps.org/watch?v=pbj7z3tqa16>

Παζλ Ο πίνακας του Botero:
<http://www.jigsawplanet.com/?rc=play&pid=0e8a551c672c>

Όγδοη δραστηριότητα: «Παγκόσμια Ημέρα για τα Δικαιώματα του Παιδιού»

Βασισμένοι στη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα των παιδιών και μετά από συζήτηση στο forum του Twinspace επιλέχθηκαν θεματικοί άξονες όπως η υγεία, η εκπαίδευση, η ισότητα, ο σεβασμός, η ειρήνη, η διαφορετικότητα κ.ά και δημιουργήθηκαν ομάδες ανά ζεύγη σχολείων. Κάθε ομάδα συνεργάστηκε και επεξεργάστηκε έναν θεματικό άξονα, δημιουργώντας μια αφίσα. Το ένα σχολείο ξεκινούσε την αφίσα την παρουσίαζε στο forum (Twinspace) και το άλλο την ολοκλήρωνε. Όλες οι αφίσες παρουσιάστηκαν σε e-book με την χρήση του Flipsnak.

Μπορείτε να δείτε τις δράσεις εδώ:
<https://www.flipsnack.com/SevastiMilona/etwin.html>

Ένατη δραστηριότητα: «Παγκόσμια Ημέρα Αγάπης».

Οι μαθητές έγραψαν ένα συνεργατικό ποίημα στο πρόγραμμα meetingwords. Κάθε σχολείο εταίρος έγραφε έναν ή δύο στίχους, αναφερόμενο στην αγάπη και συνέχιζε το επόμενο. Ο τίτλος του ποιήματος επιλέχθηκε με τη βοήθεια του Web2.0 εργαλείου answergarden.

Μπορείτε να δείτε τις δράσεις εδώ:

Ποίημα: <http://meetingwords.com/1w1mr8iXnG>

Επιλογή τίτλου ποιήματος: <https://answergarden.ch/view/399271>

Δέκατη δραστηριότητα: «Άρωμα Χριστουγέννων» - «Τηλεδιάσκεψη»

Για να μπουν στο πνεύμα των Χριστουγέννων οι μαθητές συμμετείχαν σε συνεργατική δράση. Το κάθε σχολείο ετοίμασε ένα χάρτινο δέντρο το οποίο στόλισε με στολίδια που έστειλαν τα συνεργαζόμενα σχολεία. Τα στολίδια ήταν χειροποίητα χρησιμοποιώντας διάφορα υλικά. Η αποστολή τους έγινε είτε ηλεκτρονικά και το κάθε σχολείο μπορούσε να τα εκτυπώσει είτε με το συμβατικό ταχυδρομείο. Έτσι το κάθε σχολείο είχε ένα ένα ξεχωριστό Χριστουγεννιάτικο etwinning δέντρο. Επιπλέον, οι μαθητές πραγματοποίησαν τηλεδιάσκεψη όπου τραγούδησαν τα κάλαντα και αντάλλαξαν ευχές με τους διαδικτυακούς τους φίλους τους.

Μπορείτε να δείτε τις δράσεις εδώ:
<http://play.smilebox.com/SpreadMoreHappy/4e4455314e5451794d54633d0d0a>

Εντέκατη δραστηριότητα: «Παγκόσμια Ημέρα Κινηματογράφου και Ραδιοφώνου»

Έπειτα από συζήτηση στο forum του Twinspace αποφασίστηκε τα σχολεία εταίροι να συνεργαστούν σε ζευγάρια και να δημιουργήσουν ένα σενάριο με θέμα «Ασφάλεια στο διαδίκτυο». Το σενάριο κάποια σχολεία το έκαναν ταινία - animation και κάποια άλλα το εικονογράφησαν και έκαναν ιστορίες στο πρόγραμμα Story jumper και κόμικς. Παράλληλα, δημιουργήθηκαν και ηχητικά μηνύματα ραδιοφώνου.

Μπορείτε να δείτε τις δράσεις εδώ:

Δημιουργώντας ταινίες animation:
<https://www.youtube.com/watch?v=QuU346521hw>,
<https://www.youtube.com/watch?v=S7bfTThCq8g>,
<https://www.youtube.com/watch?v=o8-OjZWWIXQ>
<https://www.youtube.com/watch?v=KnR33r1fLxM>, <https://youtu.be/o8-OjZWWIXQ>

Ιστορίες-κόμικς:

<https://www.storyjumper.com/book/showframe/36226276/589b7e6fd9bc2#page/1>,
<https://www.youtube.com/watch?v=xiPYXzlwErQ>,
<https://www.youtube.com/watch?v=BOsIHhtpOpA>,
https://www.youtube.com/watch?v=uyOXulfH_1I,
<https://www.youtube.com/watch?v=PJDlxd5BnKo>

Ηχητικά μηνύματα: <https://audioboom.com/posts/5631438->

Δωδέκατη δραστηριότητα: «Παγκόσμια Ημέρα κατά του Σχολικού Εκφοβισμού»

Προκειμένου οι μαθητές να αποτυπώσουν με το δικό τους τρόπο τα μηνύματά τους για την Ημέρα κατά του ενδοσχολικού εκφοβισμού συμμετείχαν σε συνεργατικές δράσεις. Ξεκινήσαμε με τη δημιουργία padlet με βιβλιοπροτάσεις σχετικά με τη διαφορετικότητα και τον σχολικό εκφοβισμό και στην πορεία χωρίστηκαν σε ομάδες που αποτελούνταν από μαθητές ανά δύο σχολείων. Οι ομάδες αυτές επέλεξαν ένα κοινό βιβλίο το επεξεργάστηκαν και παρουσίασαν τα μηνύματά τους είτε με κοινή ηλεκτρονική αφίσα είτε στο padlet.

Μπορείτε να δείτε να τις δράσεις εδώ:

Βιβλιοπροτάσεις: https://padlet.com/sev_asti/r27b658papo4,
<https://padlet.com/spitsakaterina1/m8elv961z6ic>,
<https://padlet.com/imauridou2/7xfewlusszlt>

Δέκατη τρίτη δραστηριότητα: «Παγκόσμια Ημέρα Παιδικού Βιβλίου».

Το συνεργατικό παραμύθι με τίτλο «Οι περιπέτειες του Διατροφούλη και της Διατροφούλας» που δημιούργησαν οι μαθητές την Παγκόσμια της Διατροφής αποφασίστηκε από τους μαθητές να δημοσιευθεί σε διάφορα site και blog ώστε να μπορούν να το διαβάσουν περισσότερα παιδιά.

Μπορείτε να δείτε τα ιστολόγια που δημοσιεύθηκε το παραμύθι:
<http://littleauthorsinkindergarten.blogspot.gr/2017/06/httpsdocs.html>,
<https://kindergartengreece.blogspot.gr/>
<http://htetartitaxi.blogspot.gr/>

Δέκατη τέταρτη δραστηριότητα: «Παγκόσμια Ημέρα Μουσείων».

Οι μαθητές όλων των συνεργαζόμενων σχολείων επισκέφτηκαν μουσεία των πόλεων τους και μοιράστηκαν τις εμπειρίες τους αναρτώντας φωτογραφικό υλικό. Στο τέλος το φωτογραφικό αυτό υλικό συμπεριλήφθηκε σε ένα συνεργατικό βίντεο που ταξιδεύει το θεατή σε πολλά μουσεία της Ελλάδας.

Μπορείτε να δείτε τις επισκέψεις των μαθητών εδώ:
<https://www.youtube.com/watch?v=XA8XKECYTN4>

Δέκατη Πέμπτη δραστηριότητα: «Διάχυση του έργου»

Τα συνεργαζόμενα σχολεία πραγματοποίησαν διάχυση του έργου τους, παρουσιάζοντας τις δράσεις τους σε γονείς, σε εκπαιδευτικούς και μαθητών άλλων

τάξεων του σχολείου τους, καθώς και σε ημερίδα σχολικών συμβούλων και υπεύθυνων σχολικών δραστηριοτήτων, δήμου Κιλκίς. Επιπλέον, δημοσιεύθηκαν δράσεις τοπικές εφημερίδες (έντυπες και ηλεκτρονικές), αναρτήθηκαν στα ιστολόγια των σχολείων και σε blog άλλων σχολείων. Τέλος, απονεμήθηκαν αναμνηστικά διπλώματα στους μαθητές για τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα.

Μπορείτε να δείτε τις δράσεις εδώ:

Ιστολόγια: <http://blogs.sch.gr/niparfar/2017/03/03/%CE%BC%CE%AF%CE%B1-%CE%B7%CE%BC%CE%AD%CF%81%CE%B1-%CE%B3%CE%B9%CE%B1-%CE%BD%CE%B1-%CE%B8%CF%85%CE%BC%CE%AC%CE%BC%CE%B1%CE%B9-%CE%AD%CF%81%CE%B3%CE%BF-e%CF%84winning/>

<http://blogs.sch.gr/dimpolyd/2017/06/11/e-periodiko-bclass/>

<http://blogs.sch.gr/1dikas/2017/06/13/%CF%83%CF%85%CE%BC%CE%BC%CE%B5%CF%84%CE%BF%CF%87%CE%AE-%CF%83%CE%B5-%CE%AD%CF%81%CE%B3%CE%BF-e-twinning/>

http://www.ellinogalliki.gr/dimotiko/index.php?option=com_content&view=article&id=1041:aeiforia-7&catid=153&Itemid=637&lang=el

Ηλεκτρονικό περιοδικό: <http://schoolpress.sch.gr/bdimpolyd/>

Ηλεκτρονική τοπική εφημερίδα: <https://www.ifarsala.gr/2017/06/07/parousiasietwinning-ergon-sto-4o-nipiagogeio-farsalon/>

Blogs: <https://kindergartengreece.blogspot.gr/>

Ηλεκτρονικό βιβλίο: <https://www.flipsnack.com/Aprilia/ftc9yhhd0.html>

Δέκατη έκτη δραστηριότητα: «Αξιολόγηση έργου».

Η αξιολόγηση του έργου πραγματοποιήθηκε τόσο από τους μαθητές όσο και από τους εκπαιδευτικούς. Από τους εκπαιδευτικούς έγινε απαντώντας σε ερωτηματολόγιο που δημιουργήθηκε στο πρόγραμμα surveymonkey. Οι ερωτήσεις ήταν σχετικές με συνεργασία με τα άλλα σχολεία, το χρονοδιάγραμμα των δραστηριοτήτων, την αντιμετώπιση δυσκολιών κατά την υλοποίηση του έργου, το ενδιαφέρον που έδειξαν τα παιδιά, να βοηθήθηκαν τα παιδιά και οι εκπαιδευτικοί από την συμμετοχή τους στο πρόγραμμα, την ενσωμάτωσή του στην διδακτέα ύλη. Τα αποτελέσματα ανακοινώθηκαν με παρουσίαση στο πρόγραμμα prezi.

Η αξιολόγηση του έργου από τους μαθητές έγινε με ανακλαστικές δηλώσεις (Ενημερωτικό Δελτίο), όπου ο μαθητής αφέθηκε ελεύθερος να γράψει τις δικές του σκέψεις και κρίσεις για το έργο του και την πρόοδό του.

Μπορείτε να δείτε τις δράσεις εδώ:

Ερωτηματολόγιο εκπαιδευτικών: <https://www.surveymonkey.com/r/QYNCT68>

Αποτελέσματα: <https://prezi.com/hav0uhvwrieg/m/>

Αξιολόγηση έργου από τους μαθητές: https://padlet.com/sev_asti/qnlf330litz8,
<https://www.flipsnack.com/Aprilia/fd1k5rrw3.html>,
<https://www.youtube.com/watch?v=IvxTOr-HTo0&feature=youtu.be>

<https://www.youtube.com/watch?v=Ayqy6xKea4A>,
<https://www.youtube.com/watch?v=6u0gthHdGno>,
https://www.youtube.com/watch?v=2_363EH8d3Q,
<https://www.youtube.com/watch?v=sVPfz0zmzUA>,
<https://www.youtube.com/watch?v=u7stA1ndrYM>,
<https://www.youtube.com/watch?v=RrXL4LsS-wk>,
<https://www.youtube.com/watch?v=4-Yjm4j6BU4>

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το πρόγραμμα «Μία ημέρα για να θυμάμαι» που πραγματοποιήθηκε μέσα από την πλατφόρμα του E-Twinning υπηρέτησε στο έπακρο τόσο τον κεντρικό όσο και τους επιμέρους στόχους. Στο πρόγραμμα, δόθηκε έμφαση στην ολιστική αντίληψη της γνώσης και στην αξιοποίηση του ενδιαφέροντος, των ιδεών και των βιωμένων εμπειριών των παιδιών. Τα αποτελέσματα, που πρόέκυψαν από την αξιολόγηση του προγράμματος και από τους μαθητές και από τους εκπαιδευτικούς, είναι ιδιαίτερα αισιόδοξα και ενθαρρυντικά. Στο οικείο περιβάλλον της τάξης, οι μαθητές ήταν ελεύθεροι να καλλιεργήσουν και να αναπτύξουν τη δημιουργικότητα και τη φαντασία τους συμμετέχοντας ενεργά σε όλες τις φάσεις υλοποίησης του προγράμματος.

Οι δραστηριότητες σχεδιάστηκαν συνεργατικά με την χρήση εργαλείων web 2.0. και οι μαθητές συνεργάστηκαν τόσο μεταξύ τους όσο και με τους μαθητές των υπόλοιπων ομάδων και ο τρόπος, με τον οποίο εργάστηκαν, ήταν ιδιαίτερα επικοινωνιακός. Σε επίπεδο των δεξιοτήτων εξοικειώθηκαν περισσότερο με τη χρήση των Τ.Π.Ε., με την τέχνη και την τεχνολογία της αφήγησης: από το μολύβι στον υπολογιστή, από τον προφορικό λόγο στο video. Παράλληλα, με τους συναδέλφους των εξ αποστάσεως συνεργαζόμενων σχολείων, θέλησαμε να υποστηρίξουμε διεργασίες αυτοσυνειδησίας των νηπίων μέσα από δραστηριότητες δημιουργικής έκφρασης, να καλλιεργήσουμε νέες μορφές συλλογικότητας μέσα από δοκιμές συνεργατικής γραφής, να ενισχύσουμε τις γνώσεις τους για την επικοινωνία και να εφοδιάσουμε τους μικρούς αναγνώστες της ζωής με νοητικά εργαλεία κατανόησης του αφηγηματικού τρόπου και κριτική διάθεση αναστοχασμού πάνω στην εμπειρία τους.

Ωστόσο, θα πρέπει να αναφερθεί η δυσκολία εξαιτίας της ύπαρξης ενός μόνο Η/Υ, διότι και σημειωνόταν αργοπορία στην εξέλιξη της εκάστοτε δραστηριότητας και γεννιόταν ανυπομονησία στα παιδιά, που έπρεπε επί μακρόν να περιμένουν να έρθει του καθενός η σειρά. Ένα μειονέκτημα των δραστηριοτήτων αποτελεί και το γεγονός ότι οι μικροί μαθητές δε θα μπορούσαν να αξιοποιήσουν τις δραστηριότητες εντελώς αυτόνομα, χωρίς τη βοήθεια της εκπαιδευτικού. Εξαιτίας της μικρής ηλικίας των μαθητών και της απειρίας τους (κυρίως των προνηπίων) στη χρήση των Τ.Π.Ε. είναι δύσκολο να επιτευχθεί μεγάλος βαθμός αυτενέργειας

Ο ρόλος της εκπαιδευτικού ήταν αυτός του εμπνευστή και συντονιστή των μαθησιακών δραστηριοτήτων αποβλέποντας στην εξασφάλιση, τη δημιουργία και τη ρύθμιση εκείνου του κοινωνικού περιβάλλοντος, που μπορεί να διαπαιδαγωγήσει αποτελεσματικά αλλά και ευχάριστα τους μαθητές. Ειδικότερα, η νηπιαγωγός μετά από ενδελεχή έρευνα επέλεγε τα κατάλληλα, σύμφωνα με τις δυνατότητες των μαθητών και του προσφερόμενου χρόνου και περιβάλλοντος, εργαλεία Τ.Π.Ε. Με σπουδή και ζέση παρότρυνε για αλληλεπίδραση των μελών της ομάδας, την οποία διαχειριζόταν με τρόπο που να υποβοηθά τους μαθητές να αποκτήσουν νέους τρόπους σκέψης και αντιμετώπισης των καθημερινών καταστάσεων. Επιπλέον, έπρεπε να διαχειρισθεί άμεσα και με διακριτικότητα τα συναισθήματα των παιδιών (αδημονία, έντονη επιθυμία, θυμός, αγανάκτηση) λόγω ύπαρξης μόνο ενός Η/Υ, γεγονός που δυσκόλευε τη δραστηριότητα των μαθητών αλλά και τον εκπαιδευτικό ρόλο της νηπιαγωγού, διότι έπρεπε αφ' ενός να σεβαστεί τα δικαίως έντονα συναισθήματα των παιδιών και αφ' ετέρου υποχρεωτικώς να θέσει όρια, ώστε να διεξαχθεί ομαλά κι, επομένως, αποτελεσματικά η διαδικασία εξοικείωσής τους με τα Τ.Π.Ε. Ως προς τον καταμερισμό του χρόνου του προγράμματος, η εκπαιδευτικός προσαρμοζόταν ανάλογα με τον μαθησιακό ρυθμό των μαθητών και φρόντιζε με υπομονή και θετική διάθεση να παρέχει χωρίς ψυχολογική πίεση και τον απαιτούμενο χρόνο αλλά και ατμόσφαιρα χαράς και δημιουργίας για τη διεκπεραίωση και την περάτωση των δραστηριοτήτων, διότι διαπιστώθηκε ότι σχεδόν όλοι οι μαθητές σε κάποια φάση, αν όχι καθ' όλη τη διάρκεια, αισθάνονταν άγχος σε σχέση με την επιτυχή έκβαση του έργου, που τους ανετίθετο κάθε φορά.

Το πιο πετυχημένο αποτέλεσμα, ήταν η σύγχρονη αλλά και η ασύγχρονη διδασκαλία των δραστηριοτήτων, όπως αυτή υλοποιήθηκε μέσα από τη συμμετοχή των συνεργαζόμενων μαθητών στις παγκόσμιες ημέρες, καθώς και στα παιχνίδια και στις δημιουργικές ιστορίες, κατασκευές, αφίσες που οι συμμετέχοντες μαθητές διαμόρφωναν από κοινού.

Μετά το τέλος όλων των δραστηριοτήτων ως μέθοδος αξιολόγησης όλων των εκπαιδευτικών δράσεων, χρησιμοποιήθηκε η ολιγόλεπτη ανοιχτή συνέντευξη και το παιδικό ιχνογράφημα. Ζητήθηκε από τα παιδιά, που το επιθυμούσαν, να μας μιλήσουν για την εμπειρία τους, τα συναισθήματά τους και τις γνώσεις, που αποκόμισαν από τη συμμετοχή τους στις δραστηριότητες καθώς επίσης ζωγράφισαν τι τους άρεσε περισσότερο από το πρόγραμμα αλλά και με τι άλλο θα ήθελαν να είχαμε ασχοληθεί. Ενώ οι εκπαιδευτικοί απάντησαν ερωτηματολόγιο που είχαν δημιουργήσει από κοινού στο πρόγραμμα Survey monkey και τα αποτελέσματα παρουσίασαν στο πρόγραμμα Prezi.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Τα σχολεία προωθώντας μια τέτοια καινοτόμο δράση ουσιαστικά απέδειξαν ότι είναι ένας χώρος προαγωγής της κριτικής σκέψης, της καλλιέργειας της δημιουργικότητας, της ανάπτυξης της υπευθυνότητας, διαμορφώνοντας νέες πολιτιστικές νόρμες, πιο ανοιχτές στην αλλαγή, την καινοτομία και τη διαφορετικότητα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Βοσνιάδου, Σ. (2006). *Παιδιά, Σχολεία και Υπολογιστές*. Αθήνα: Gutenberg.
- Καρατζιά-Σταυλιώτη, Ε. (2002). Η Διαθεματικότητα στα Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών: Παραδείγματα από την Ευρωπαϊκή Εμπειρία και Πρακτική. *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων*, 7, 52-65.
- Ματσαγγούρας, Η.Γ. (2003). *Η Διαθεματικότητα στη Σχολική Γνώση. Εννοιολογική Αναπλαισίωση και Σχέδια Εργασίας*. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρης.
- Μείζον Πρόγραμμα Επιμόρφωσης (2011), Βασικό Επιμορφωτικό Υλικό, Τόμος Α', Γενικό μέρος, Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.
- Μείζον Πρόγραμμα Επιμόρφωσης (2011), Βασικό Επιμορφωτικό Υλικό, Τόμος Β', Γενικό μέρος, Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.
- Παναγιωτακόπουλος, Χ. (2004). *Από τις Αριθμομηχανές στην Κοινωνία της Πληροφορίας*. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.
- Ράπτης, Α. & Ράπτη, Α. (1999). Ο εν δυνάμει αναγεννητικός ρόλος του υπολογιστή ως γνωστικού εργαλείου στο πλαίσιο της Εκπαίδευσης. 1ο Συνέδριο ΕΤΠΕ. Ανακτήθηκε στις 20 Σεπτεμβρίου 2016 από τη διεύθυνση <http://www.etpe.gr/custom/pdf/etpe283.pdf>.
- Τριλίβα, Σ. & Αναγνωστοπούλου, Τ. (2008). *Βιωματική μάθηση: Ένας πρακτικός οδηγός για εκπαιδευτικούς και ψυχολόγους*. Αθήνα: Εκδόσεις Τόπος.
- Frey, K., (1986). *Η μέθοδος Project: Μια μορφή συλλογικής εργασίας στο σχολείο ως θεωρία και πράξη*. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη.

Πηγές

<http://www.etwinning.gr/etwinning/etwinning>